

ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆಯ ಅಗತ್ಯ

ಸ್ವಾಮಿ ನಿತ್ಯಸ್ಥಾನಂದ

ಮಾನವ ಸಮಾಜಜೀವಿ; ಆದರೆ ಸಮಾಜದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ, ಇರಬೇಕಾದ ಸಂಬಂಧ, ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇರಬೇಕಾದ ಮನೋಭಾವ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು 'ವಿವೇಕಪ್ರಭ'ದ ಮೊದಲ ಸಂಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರವಚನಕಾರರೂ, ಬರಹಗಾರರೂ, ಉತ್ತಮ ಚಿಂತಕರೂ ಆಗಿರುವ ಅವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ - ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಅವನನ್ನು, ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನಿರುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಅವನನ್ನು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು. ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠವಾದುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಾಜನಿಷ್ಠವಾದುದು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನದು, ತನ್ನ ಸುಖದುಃಖ, ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ, ತನ್ನ ವಿಕಾಸ ಇವು ಪ್ರಧಾನ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜಜೀವಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನಿರಲು ಬಿಡದೆ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಅವನನ್ನು ಹೊರ ಗೆಳೆಯುವುದು, ಅವನು ಇತರರೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವಂತೆ ಇತರ ರೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುವು. ಎರಡೂ ಶಕ್ತಿಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುವನು, ತನ್ನ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಸ್ವಹಿತ ಪರಹಿತ — ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗುವನು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲೂ ಒಂದು ತನ್ನತನವಿರುತ್ತದೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಟ್ಟು

ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವವನು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಶೂನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವನು ಸತ್ಹೀನ, ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವದವನು. ಅವನಿಂದ ಸ್ವಹಿತವೂ ಆಗದು, ಪರ ಹಿತವೂ ಆಗದು. ತನ್ನತನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವನೇ ಪುರುಷ. ಆದರೆ ಅವನು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಅಂಗ. ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವುಂಟಾಗುವುದು ಅವನು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಾಗ. ಅವನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಪೌರುಷಹೀನನಾಗುವನು. ಅವನಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗದು.

ಮನುಷ್ಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರ. ಅವನು ಇತರರೊಡನೆ, ಪರಿಸರದೊಡನೆ, ಒಂದು ದೇಶ ಅಥವಾ

ಭಾಷೆಯೊಡನೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಒಂದಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿಫಲನಾದಾಗ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕಾರ್ಲ್ ಜುಂಗ್ ಹೇಳುವಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಪೂರ್ಣದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನವಕುಲ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯದೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಥೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಮಾನವ ಕುಲದೊಡನೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿರುವಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ವಚೈತನ್ಯದೊಡನೆ ಒಂದಾಗಿರುವನು. ಈ ಏಕತೆಯ ವಿಸ್ಮರಣೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇತರರೊಡನೆ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯವಾದವು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಯೋಗ್ಯವಾದವು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಇತರರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಅಧೀನರೇ.

ಕೆಲವರು ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೇ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಗಡ — ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ದೂರವಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ, ಅಥವಾ ಜನಾಂಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೋ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಪಂಗಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಒಂಟಿತನದಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಇಂಥ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಲವಾರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ರೈತರದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ರಿಕ್ಷಾ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ಕಾರ್ಮಿಕರದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ದಲಿತರದೇ ಒಂದು ಪಂಗಡ, ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯವರ, ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಯವರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪಂಥದವರ ಒಂದೊಂದು ಪಂಗಡ - ಹೀಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆ ಸಂಕುಚಿತವಾದಂತೆಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಈ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಖ್ಯಾವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಸಮಾಜದ ಅಸ್ಥಿರತೆಗೆ, ಅರಾಜಕತೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಹಿತವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದರ ಬದಲು ಕೆಡುಕಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ

ಗುಂಪಿನ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಸಾಧಿಸಲಾಗದ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಗುಂಪಿನೊಳಗೇ ಒಡಕು ಉಂಟಾಗಿ ಅವನು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಪು ಸೇರಿದ್ದನೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೋಲಾಗುತ್ತದೆ - ಮತ್ತೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಸಂಕುಚಿತ ಆದರ್ಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗೂಡುವ ಬದಲು ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಭಾವನೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೂ ಸೇರಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೂ ಅವನು ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವ ಗುಂಪಿಗೂ ಸೇರದೆಯೇ ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದಿಂದ ತನ್ನ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅಮೃತ ಪುತ್ರರೇ — ‘ಅಮೃತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಃ’ ಎಲ್ಲರೂ ದೈವಾಂಶ ಸಂಭೂತರು, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆತ್ಮ ಅಡಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ “Each soul is potentially divine.” ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೇಳುವುದು:

ಸರ್ವಭೂತಸ್ವಮಾತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಚಾತ್ಮನಿ |

ಈಕ್ಷತೇ ಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮದರ್ಶನಃ ||

(ಗೀತೆ, ೬.೨೯)

ಯೋಗದಿಂದ ಸಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ಮತ್ತು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಮದರ್ಶಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಸಮದರ್ಶಿತ್ವವುಳ್ಳವನು ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ‘ಆತ್ಮವತ್ ಸರ್ವಭೂತೇಷು’ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಜಾತಿಯನ್ನೋ, ಭಾಷೆಯನ್ನೋ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮತೀಯ ಪಂಥವನ್ನೋ ಆಧರಿಸಿದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ವಿದ್ವೇಷಕ್ಕೆ, ಸಮಾಜದ ಒಡಕಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಇತರರೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಖ್ಯಾತ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಎರಿಕ್ ಫ್ರಾಂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ವಚಿಸುತ್ತಾನೆ: ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು, ತನ್ನತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೊರಗಿನ ಇತರ

ರೊಡನೆ ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುವಿನೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವುದು ಪ್ರೀತಿ. (Love is union with somebody or something, out - side oneself, under the condition of retaining the seperateness and integrity of one's own self.) ಇಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭಾವವಿನಿಮಯವಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತಃ ಶಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಸ್ವಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ತಾರತಮ್ಯವಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಒಂದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಬಾಹ್ಯ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು, ಇದರಿಂದ ಭೇದ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದು. ಈ ಭೇದದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಮಾರಕ. ಸಮಾನದೃಷ್ಟಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆಂತರಿಕ ದಿವ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೇದಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಭಗವಂತನ ಮಕ್ಕಳು, ಅಮೃತ ಪುತ್ರರು. ಅವನ ಮುಂದೆ ನಾವು ಹಿಂದೂಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ಅಲ್ಲ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರೂ ಅಲ್ಲ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಅಲ್ಲ, ಶೂದ್ರರೂ ಅಲ್ಲ, ಬಿಳಿಯರೂ ಅಲ್ಲ, ಕರಿಯರೂ ಅಲ್ಲ; ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಅಲ್ಲ, ತಮಿಳರೂ ಅಲ್ಲ - ಕೇವಲ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೋಮು ಮನೋ ಭಾವವನ್ನು ತೊರೆದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಗುಂಪು ಜಗಳ, ಕೋಮುಗಲಭೆ, ಗಡಿ ವಿವಾದ, ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಟ - ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಿತ ಇವೆರಡೂ ವಿರುದ್ಧವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶವನ್ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸುವವನಿಗೆ ಈ ತಿಕ್ಕಾಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಯಾವುದನ್ನು ತನ್ನ ಹಿತ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾನೋ ಅದು ಇತರರ ಹಿತವೂ ಆಗಿರಲೇಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಮೋಸಗಾರ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾತ್ರ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಇತರರು ತನ್ನ ಮೋಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತಗಳ ನಡುವೆ ತಿಕ್ಕಾಟವುಂಟಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆಚರಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಸತ್ಯಸಂಧತೆ

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸುವಂತಹವು. ಆದರೆ ಸುಳ್ಳು, ಕಳ್ಳತನ, ವಂಚನೆ ಹಿಂಸೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಸಮಾನತೆ, ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ - ಇವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆಯ ತಳಹದಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಮಾಜದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಾವನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೇದ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ:

ಸಮಾನೋ ಮಂತ್ರಃ ಸಮಿತಿಃ ಸಮಾನೀ

ಸಮಾನಂ ಮನಃ ಸಹ ಚಿತ್ತಮೇಷಾಮ್ ||

ಸಮಾನೀ ವ ಆಕೂತಿಃ ಸಮಾನಾ ಹೃದಯಾನಿ ವಃ |

ಸಮಾನಮಸ್ತು ವೋ ಮನೋ ಯಥಾ ವಃ ಸುಸಹಾಸತಿ ||

‘ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಮಾನವಾಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಮಾನವಾಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾನವಾಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಸಮಾನವಾಗಿರಲಿ. ಸಮಾನ ಅಭಿಪ್ರೇಯುಳ್ಳವರಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿರಲಿ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನವರಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಏಕತೆಯಿರಲಿ.’

‘ವಿವೇಕಪ್ರಭ’

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ ಪತ್ರಿಕೆಯು ವಿವಿಧ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಆಸಕ್ತರು ಈ ಕೆಲವು ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಲು ಅಥವಾ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಈ ಲಿಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು:

೧. ನಮ್ಮ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ - www.vivekaprabha.net

ಹಾಗೂ <http://www.srkmys.org/>

೨. ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ : @vivekaprabha

೩. Archive.org: [https://archive.org/details/texts?and\[\]=viveka%20prabha](https://archive.org/details/texts?and[]=viveka%20prabha) (ಈ ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು pdf ರೂಪದಲ್ಲಿ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಬಹುದು.)

೪. Issue ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : <https://issuu.com/search?q=viveka%20prabha> (ಈ ಸೈಟಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿ, ಲಾಗಿನ್ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ pdf ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಬಹುದು.)

೫. Google Play Store ನಲ್ಲಿ : <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.magzter.vivekaprabha&hl=en> (ಇಲ್ಲಿ ನೋಂದಾವಣೆ ಉಚಿತ. ಓದಲು, ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಲಭ್ಯ.)

೬. istore ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉಚಿತ ಆ್ಯಪ್ ಲಭ್ಯವಿದೆ: <https://itunes.apple.com/app/id1251821698>